

Neh

Chapter 5

Javanese Interlinear

Reference: Javanese Bible (SABDA)

אֶחֶיהֶם אֶל-גְּדוּלָהּ וְנִשְׁיָהֶם הָעָם צַעֲקָת וְתָהִי
sadherek-nipun dhateng ageng lan-garwa-nipun umat sesambat Lan-dados 1
[H0251](#) [H0413](#) [H0802](#) [H6818](#) [H1961](#)
הֵיחָדִים:
tiyang-Yahudi
[H3064](#)

Nuli ana pangresulane rakyat kang banget dalah wonge wadon marang para sadulure, wong Yahudi.

וַיְהִי כִּי יָשָׁא אֶשְׁרֵי אֲמָרִים בְּנֵינוּ וּבְנֵינֵינוּ אֲנַחְנוּ רַבִּים
kathah kita lan-putra-putri-kita putra-putra-kita ngandika ingkang Lan-wonten 2
[H0587](#) [H1323](#) [H0559](#) [H3426](#)
וְנִקְחָהּ וְנִקְחָהּ דָּגָן וְנִקְחָהּ
lan-kita-gesang lan-kita-nedha gandum lan-kita-mendhet
[H2421](#) [H0398](#) [H1715](#) [H3947](#)

Ana kang matur kalawan swara sora: "Anak kula jaler lan estri kathah, kula sami betah gandum, supados kula sami saged nedha lan gesang."

וַיְהִי כִּי יָשָׁא אֶשְׁרֵי אֲמָרִים שְׂדֵתֵינוּ וּבְרֵמֵינוּ אֲנַחְנוּ
kita lan-griya-kita lan-kebon-anggur-kita tegal-kita ngandika ingkang Lan-wonten 3
[H0587](#) [H3754](#) [H0559](#) [H3426](#)
עֲרֵבִים וְנִקְחָהּ דָּגָן וְנִקְעֵב
ing-paceklik gandum lan-kita-mendhet jaminaken
[H7458](#) [H1715](#) [H3947](#) [H6148](#)

Lan ana maneh kang matur: "Kula sami kapeksa nggantosaken pasiten saha pakebonan anggur sarta griya kula, supados sageda sami angsal gandum ing mangsa paceklik punika."

וַיְהִי כִּי יָשָׁא אֶשְׁרֵי אֲמָרִים לְמִדַּת לְמִדַּת לְמִדַּת לְמִדַּת לְמִדַּת
tegal-kita Sang-Prabu kangge-pajeg arta kita-nyambut ngandika ingkang Lan-wonten 4
[H4428](#) [H3701](#) [H0559](#) [H3426](#)
וּבְרֵמֵינוּ:
lan-kebon-anggur-kita
[H3754](#)

Ana uga kang matur: "Kula sampun sami nyambut arta kangge mbayar paos ingkang dipun tetepaken dening Sang Nata tumrap pasiten saha pakebonan anggur kula."

5
 וְהָנָהּ בְּנֵינוּ כְּבִיָּהֶם בְּשָׁרֵנוּ אַחֵינוּ כְּבָשָׁר וְעֵתָהּ
 lan-lah putra-kita kados-putra-nipun daging-kita sadherek-kita kados-daging Lan-sapunika
[H2009](#) [H1320](#) [H0251](#) [H1320](#) [H6258](#)

וְיֵשׁ לְעַבְדִּים בְּנֵינֵינוּ וְאֵת-בְּנֵינוּ אֶת-כְּבָשִׁים אֲנַחְנוּ
 lan-wonten kangge-abdi putra-putri-kita lan-bab putra-putra-kita bab meksa kita
[H3426](#) [H5650](#) [H1323](#) [H0853](#) [H0853](#) [H3533](#) [H0587](#)

יָדֵנוּ לְאֵל וְאִין נִכְבְּשׁוֹת מִבְּנֵינֵינוּ
 asta-kita kangge-kakiyatan lan-boten-wonten dipun-kawulaken saking-putra-putri-kita
[H3027](#) [H0410](#) [H0369](#) [H3533](#) [H1323](#)

וְשָׂרְתֵינוּ וְכָרְמֵינוּ לְאַחֲרִים:
 lan-tegal-kita lan-kebon-anggur-kita kangge-tiyang-sananes
[H0312](#) [H3754](#)

Lah, sanadyan kula punika tunggil kulit daging kaliyan para sadherek sabangsa, lan anak-anak kula sami kaliyan anak-anakipun, ewadene kula kapeksa kendel kemawon para anak kula jaler lan estri sami dados abdi, malah anak kula estri wonten sawatawis ingkang kapeksa dados darbekipun tiyang. Kula sami boten saged tumindak punapa-punapa, amargi pasiten saha pakebonan anggur kula sampun dhumawah ing tanganipun tiyang sanes."

6
 וְאֵת וְעֵקֶתָם אֶת-שְׁמוֹעֲתִי כְּאֲשֶׁר מְאֹד לִי וַיִּחַר
 lan-bab sesambat-nipun bab kula-mireng nalika sanget dhateng-kula Lan-duka
[H0853](#) [H2201](#) [H0853](#) [H8085](#) [H3966](#) [H2734](#)

וְהָאֵלָהּ: הַדְּבָרִים
 punika tembung-tembung
[H0428](#) [H1697](#)

Bareng aku krungu pangresulane wong-wong mau lan pawarta kang mangkono iku, aku banjur nepsu banget.

7
 וְאֵת-הַחֲרִים וְאֵת-וְאָרְיָבָה עָלַי לְבִי וַיִּמְלֵךְ
 lan-bab para-priyayi bab lan-kula-padu ing-atas-kula manah-kula Lan-manah-kula
[H0854](#) [H2715](#) [H0854](#) [H7378](#)

בְּאַחֵיוּ אִישׁ-מְשָׂא לָהֶם וְאִמְרָהּ הַסִּנְיִים
 ing-sadherekipun tiyang beban dhateng-piyambakipun lan-kula-ngandika para-pangageng
[H0251](#) [H0376](#) [H4855](#) [H0559](#) [H5461](#)

קִהְלָהּ עָלֵיהֶם וְאֵתָן וְנָשִׁים||נָשִׁים||נָשִׁים אֲתָם
 pakempalan dhateng-piyambakipun lan-kula-nganakaken nyuwun-renten panjenengan
[H6952](#) [H5414](#) [H5383](#)

וְרוּלָהּ:
 ageng

Sawise daktimbang-timbang sajroning atiku, aku tumuli nggugat marang para pemimpin lan para panggedhe kang nyekel pangwasa. Kandhaku marang wong-wong iku: "Panjenengan kok sami mendhet bathi langkung saking samesthinipun saking sadherek-sadherek panjenengan!" Aku banjur nganakake parepatan gedhe kang daktujokake marang wong-wong iku.

אָהינּוּ sadherek-kita H0251	אָת־ bab H0853	קָנִינוּ sampun-nebus H7069	אָנַחְנוּ kita H0587	לָהֶם dhateng-piyambakipun	וְאִמְרָה Lan-kula-ngandika H0559
אָתֶם panjenengan H1571	וְנִם־ lan-ugi H1571	קָנִי ing-kita H1767	כְּדִי miturut H1767	לְגוּיִם dhateng-bangsa-bangsa H4376	תִּנְמַכְרִים ing kang-kasade H4376
וַיִּתְּרִישׁוּ Lan-piyambakipun-kendel	לָנוּ dhateng-kita	וְנִמְכְרוּ־ lan-dipun-sade H4376	אָחִיקֶם sadherek-panjenengan H0251	אָת־ bab	סָדֵה sade H0853 H4376
			ס S	דְּבַר : tembung H1697	מַצְאִי manggih H4672
					וְלֹא lan-boten H3808

Pangucapku marang wong-wong mau: “Kula sadaya sasaged-saged tansah mbudidaya nebusi para sadherek kula tiyang Yahudi ingkang sampun sami kasade dhateng tiyang bangsa sanes. Nanging sapunika panjenengan kok malah sami nyade sadherek-sadherek panjenengan, supados sami kula tumbas malih!” Ing kono wong-wong mau padha meneng bae, marga ora bisa mangsuli apa-apa.

אָתֶם panjenengan	אִשְׁרָ־ ing kang	הַדְּבָר prakawis H1697	טוֹב sae	לֹא־ boten H3808	(וְאִמְרָה) lan-kula-ngandika H0559	וַיִּאמֶר lan-kula-ngandika H0559
מִתְרַפֵּת saking-pangina H2781	תִּלְכּוּ panjenengan-lumampah H3212	אֱלֹהֵינוּ Gusti-Allah-kita H0430	בִּירָאת ing-ajrih H3374	הָלוֹא punapa-boten H3808	עֲשִׂים nglampahi	
				אֹיְבֵינוּ : mengsah-kita H0341	הַגּוֹיִם bangsa-bangsa H0341	

Aku nyambungi maneh: “Prakawis ingkang sami panjenengan tindakaken punika boten pantes! Panjenengan rak sami kawajiban tumindak klayan ajrih-asih dhumateng Gusti Allah kita, supados sampun ngantos dados cacadan tumrap bangsa-bangsa sanes, megsah kita?”

כֶּסֶף arta H3701	בָּהֶם dhateng-piyambakipun	נְשִׂים nyambut H5383	וַיַּעֲרִי lan-abdhi-kula H5288	אֶתִי sadherek-kula H0251	אֲנִי kula H0589	וְנִם־ Lan-ugi H1571
		הִזָּה : punika H2088	הַמְּשָׂא beban H4855	אֶת־ bab H0853	נָא ta H4994	וְדָגָן sumangga-nilaraken H1715

Ugi kula saha para sadherek kula lan andhahan kula sami nyambutaken arta kanthi sareman punapa dene gandum dhateng tiyang-tiyang punika. Sambutanipun punika prayogi kita lilakaken kemawon.

וְהַדָּגָן lan-gandum H1715	וְהַכֶּסֶף arta H3701	וּמֵאֵת lan-saprasatusipun H3967	וּבְתֵינָהּ lan-griya-nipun	זֵיתֵינָהּ kebon-zaitun-nipun H2132	כֶּרְמֵינָהּ kebon-anggur-nipun H3754
	בָּהֶם : dhateng-piyambakipun	נְשִׂים nyambut H5383	אָתֶם panjenengan	אִשְׁרָ ing kang	וְהַלִּסָּה lan-lisah H3323
					וְהַאֲגוּר anggur-enggul H8492

Sumangga ing dinten punika ugi panjenengan wangsulaken pasitenipun, pakebonanipun anggur kaliyan pakebonanipun jaitun punapa dene griyanipun dhateng ingkang gadhah, ugi sambutanipun kaicalna, inggih punika arta saha gandum, anggur kaliyan lisahipun ingkang sampun panjenengan sambutaken dhateng piyambakipun.”

כּוֹן	נְבֻשׁ	לֹא	וּמְהֵם	נְשִׁיב	וַיֹּאמְרוּ	
makaten	nyuwun	boten	lan-saking-piyambakipun	kita-wangsulaken	Lan-ngandika	
	H1245	H3808	H1992	H7725	H0559	
הַכְּהֹנִים	אֶת־	וְאֶקְרָא	אוֹמֵר	אֲתָהּ	כֹּאֲשֶׁר	נַעֲשֶׂה
para-imam	bab	Lan-kula-nimbali	ngandika	panjenengan	kados-ingkang	kita-nglampahi
H3548	H0853	H7121	H0559			
			הִזָּה:	כִּדְבָר	לַעֲשׂוֹת	וְאֲשָׁבִיעֶם
			punika	miturut-pangandika	kangge-nglampahi	lan-kula-sumpah
			H2088	H1697		H7650

Ing kono pangucape wong-wong mau: “Inggih badhe kula wangsulaken, sarta tiyangipun boten badhe kula tagih punapa-punapa. Punapa pangandika panjenengan punika badhe kula lampahi.” Aku banjur nekakake para imam sarta wong mau padha dakkon ngucapake sumpah, yen bakal nglakoni ing kasaguhane iku.

הָאֱלֹהִים	יְנַעַר	כִּכָּה	וְאֹמְרָהּ	נְעֻרְתִּי	קְלַמְבִּי	גִּם־
Gusti-Allah	mugi-nggoncangaken	makaten	lan-kula-ngandika	kula-kebut	klambhi-kula	Ugi
H0430	H5287	H3602	H0559	H5287	H2684	H1571
מִבֵּיתוֹ	הִזָּה	הַדְּבָר	אֶת־	וְקִים	לֹא־	אֲשֶׁר
saking-griyanipun	punika	pangandika	bab	netepi	boten	ingkang
	H2088	H1697	H0853		H3808	
						הַאִישׁ
						tiyang
						saben
						H3605
						אֶת־
						bab
						H0853
כָּל־	וַיֹּאמְרוּ	וְרֵק	נְעוֹר	וַיְהִי	וְכִכָּה	וּמְיִנְיָעוֹ
sadaya	Lan-ngandika	lan-kosong	kagoncangaken	dados	lan-makaten	lan-saking-pakaryanipun
H3605	H0559	H7386	H5287	H1961	H3602	H3018
	הָעַם	וַיַּעַשׂ	וַיְהִי	אֶת־	וַיְהַלְלוּ	אָמֵן
	umat	lan-nglampahi	Yéhuwah	bab	lan-piyambakipun-memuji	Amin
			H3068	H0853		H0543
						H6951
					הִזָּה:	כִּדְבָר
					punika	miturut-pangandika
					H2088	H1697

Karodene aku iya ngebutake lempitaning jubahku klawan pangucap: “Kayaa mangkene anggone Gusti Allah bakal ngipatake saben wong kang ora netepi ing kasaguhane iku, dikipatake saka ing omahe lan saka ing wohing kangelane. Mangkono anggone kakipatake lan dadi kopong.” Wong sapasamuwan kabeh tumuli padha muni: “Amin,” banjur padha memuji marang Sang Yehuwah. Rakyat banjur padha netepi ing kasaguhane mau.

בְּאֶרֶץ	בְּחָם	לְהַנּוֹת	אֲתִי	צִוָּה	אֲשֶׁר־	וּמִיּוֹם	גִּם
ing-tanah	bupati-nipun	kangge-dados	dhateng-kula	dhawuh	ingkang	saking-dinten	Ugi
H0776	H6346	H1961	H0853	H6680		H3117	H1571
לְאַרְתַּחְשַׁסְתָּא	וַיְשַׁלְּמוּ	שְׁלֹשִׁים	שָׁנָה	וְעַד	עֲשָׂרִים	מִשְׁנַת	יְהוּדָה
dhateng-Artahsasta	lan-kalih	tigang-dasa	taun	lan-ngantos	kalih-dasa	saking-taun	Yehuda
	H8147	H7970	H8141	H5704	H6242	H8141	H3063
אֶקְלָתִּי:	לֹא	הַבְּחָה	וְאֲחִי	אֲנִי	עֲשָׂרָה	שָׁנִים	הַמְּלִךְ
nedha	boten	bupati	lan-sadherek-kula	kula	taun	kalih-welas	Sang-Prabu
H0398	H3808	H6346	H0251	H0589	H6240	H8147	H4428

Malah uga wiwit aku winisudha dadi bupati ana ing tanah Yehuda, yaiku wiwit ing taun kang kaping rong puluh nganti tekan ing taun kang kaping telung puluh loro ing paparentahane Sang Prabu Artahsasta, dadi rolas taun lawase, aku karo para sadulurku padha ora tau njupuk panduman, kang dadi wewenange bupati.

הָעָם umat	עַל- ing-atas	הַכְּבִירוֹ mbot-rekaos H3513	לְפָנַי saderengipun-kula H6440	אֲשֶׁר- ingkang	הַרְאִשְׁנִים rumiyin H7223	וְהַפְחוֹת Lan-para-bupati H6346		
שְׁקָלִים sekel H8255	כֶּסֶף- arta H3701	אַחַר sasampunipun	וְנִין lan-anggur H3196	בֶּלֶחֶם ing-roti H3899	מִדָּם saking-piyambakipun H1992	וַיִּקְהוּ lan-mendhet H3947		
עֲשִׂיתִי nglampahi	לֹא- boten H3808	וְאָנִי nanging-kula H0589	הָעָם umat	עַל- ing-atas	שְׁלֹטֹנוֹ ngwasani H7980	נְעָרֵיהֶם abdhi-nipun H5288	גַּם ugi H1571	אֲרַבְעִים sekawan-dasa H0705
					אֱלֹהִים: Gusti-Allah H0430	יֵרֵאת ajrih H3374	מִפְנֵי amargi H6440	כֵּן makaten

Nanging para bupati sadurunge aku iku padha ngebot-eboti sesanggane rakyat. Para bupati iku padha mundhuti kanggo roti lan anggur sadinane patang puluh sekel salaka; malah para andhahane padha meres rakyat. Nanging aku ora tumindak mangkono, amarga wedi marang Gusti Allah.

קָנִינוּ kita-tumbas H7069	לֹא boten H3808	וְשָׂדֵה lan-tegal	הַחֹקְתִי kula-ndandosi H2388	הַזֹּאת punika H2063	הַחֹמֶה tembok H2346	בְּמִלְאֶכֶת ing-pedamelan H4399	וְגַם Lan-ugi H1571
		הַמְלֵאכָה: pedamelan H4399	עַל- ing-atas	שֵׁם ing-mriku H8033	קְבוּצִים kakempalaken H6908	נְעָרֵי abdhi-kula H5288	וְכָל- lan-sadaya H3605

Sarta maneh aku iya miwiti nglakoni pagawean mbangun balowarti iki, sanadyan aku padha ora oleh pategalan. Lan sakehing andhahanku padha dakkerigake mrana mligi kagawe nandangi pagawean iku.

וְהַבָּאִים lan-ingkang-rawuh H0935	אִישׁ tiyang H0376	וְחַמְשִׁים lan-seket H2572	מֵאַתָּה satus H3967	וְהַסְנָנִים lan-para-pangageng H5461	וְהַיְהוּדִים Lan-tiyang-Yahudi H3064	
שְׁלֹחָנִי: meja-kula H7979	עַל- ing-atas	סְבִיבֹתֵינוּ sakiwa-tengen-kita H5439	אֲשֶׁר- ingkang	הַגּוֹיִם bangsa-bangsa	מִן- saking	אֵלֵינוּ dhateng-kita H0413

Wong Yahudi lan para panggedhe, kehe wong satus seket, kang kembul mangan ing mejaku, iku kajaba wong kang padha nekani aku saka ing antarane bangsa-bangsa kang ana ing sakiwa-tengenku.

אַחַד satunggal H0259	שׁוֹר lembu H7794	אַחַד satunggal H0259	לְנוֹם kangge-dinten H3117	נַעֲשֶׂה dipun-damel	הֲיָה dipun-siapaken H1961	וְאֲשֶׁר Lan-ingkang		
עֲשָׂרָה sedasa H6235	וּבֵין lan-ing-antawis H0996	לִי kangge-kula	נַעֲשׂוּ- dipun-damel	וְצִפְרִים lan-manuk H6833	בְּרִרוֹת ingkang-pilihan H1305	שֵׁשׁ- enem H8337	צֹאן menda H6629	
לֹא boten H3808	הַפְּחָה bupati H6346	לֶחֶם roti H3899	זֶה punika H2088	וְעַם- lan-kaliyan	לְתַרְבֵּה kangge-kathah	יִין anggur H3196	בְּכָל- ing-sadaya H3605	יָמִים dinten H3117
		הָיָה: punika H2088	הָעָם umat	עַל- ing-atas	הָעִבְרָה pedamelan H5656	כְּבָרָה awrat H3513	כִּי- amargi	בְּקִשְׁתִּי kula-nyuwun H1245

Mungguh kang disadhiyakake ing sadina-dinane kang dadi tanggunganku yaiku: sapi siji lan wedhus pilihan nenem karo sato iwen sawatara; kajaba iku saben sapuluh dina anggur warna-warna nganti turah-turah. Ewadene aku ora njaluk panduman wewenang ing bupati, amarga ayahan sesanggane rakyat wus abot.

אֲשֶׁר-	כָּל	לְטוֹבָה	אֱלֹהֵי	לִי	זְכוּרָה-
ingkang	sadaya	kangge-kasaenan	Gusti-Allah-kula	dhateng-kula	Mugi-kèngetan
	H3605		H0430		H2142
			פ	הָעַם	עֲשִׂיתִי
			P	punika	kula-nglampahi
				umat	
				kangge	
					H2088

Dhuh Allah kawula, supados kawula ngraosaken karaharjan, Paduka mugi karsaa ngengeti sakathahing pandamel kawula kangge bangsa punika!